

به نام خدا

گلگشت خیال

"مجموعه شعر"

سید ابوالقاسم میر محمد میگوئی
(شهاب)

با مقدمه پروفسور سید حسن امین

سرشناسه	: میر محمد میگونی، سید ابوالقاسم، ۱۳۳۷.
عنوان و نام پدیدآور	: گلگشت خیال : مجموعه شعر/سید ابوالقاسم میر محمد میگونی
مشخصات نشر	: تهران، فرادید ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۶ ص
شابک	: ۷-۰۳-۵۷۴۰-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: شعر فارسی قرن ۱۴
رده بندی کنگره	: PIR۸۳۶۱
رده بندی دیویی	: ۸۱۶/۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۸۳۲۵۹



نشانی انتشارات فرادید: بعد از میدان بهار - خیابان رسالت، نرسیده به چهارراه دردشت، پ
۶۰۱، تلفن: ۷۷۴۹۶۸۶۷

گلگشت خیال

☐ سراینده: سید ابوالقاسم میر محمد میگونی (شهاب)

☐ عکس روی جلد: عکاسی نوید میگون

☐ چاپخانه: نشاط

☐ شابک: ۷-۰۳-۵۷۴۰-۶۲۲-۹۷۸

☐ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

☐ بها: ۲۰۰۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

فهرست مطالب

۱۰.....	مقدمه پروفیسور امین
۱۴.....	مقدمه ناشر

گل مریم

۲۰.....	قصران ۱
۲۲.....	قصران شناسی
۲۶.....	قصران قدیم
۲۸.....	قصران ۲
۳۰.....	خاک میگون
۳۱.....	خوشا میگون
۳۳.....	خوشا شب‌های میگون
۳۳.....	دویتی
۳۴.....	شب‌های میگون
۳۵.....	کوه آبک
۳۶.....	قله‌ی آبک
۳۷.....	لالون
۳۷.....	شقایق
۳۸.....	تلخاب
۳۸.....	کلبه‌ی مزگتک
۴۰.....	تقدیم به اهالی دربندسر
۴۱.....	دویتی
۴۲.....	سفیدستان - چشم انداز دل
۴۴.....	بلبل شوریده
۴۵.....	مه سیما
۴۶.....	تکریم خانواده
۴۷.....	خورشید عشق

۴۸.....	بازار برده فروشی.....
۴۹.....	گل‌های پر پر.....
۵۰.....	تک بیت.....
۵۰.....	تک بیت.....
۵۱.....	وصف گل (پرستار).....
۵۲.....	نوکیسه‌ها.....
۵۳.....	سوگ گل.....
۵۴.....	در سوگ گل‌ها.....
۵۵.....	افسون چشم مست تو.....
۵۶.....	برگ سبز.....
۵۶.....	یاران یخ نورد.....
۵۸.....	تب کنکور.....
۵۹.....	اشک برف.....
۶۱.....	مبارک باد.....
۶۲.....	عطر گل.....
۶۲.....	عاشق.....
۶۳.....	شراب آتشین.....
۶۳.....	بابونه.....
۶۴.....	در سوگ مادر.....
۶۴.....	همیشه عاشق.....
۶۵.....	سوگ گل ۲.....
۶۶.....	میلاد عشق.....
۶۷.....	رد پای عشق.....
۶۸.....	فردوسی.....
۶۹.....	ستاره سو.....
۶۹.....	گل آویشن.....
۷۰.....	سوگ سرود گل.....
۷۱.....	گواه ما.....

۷۳	کلبه میگون
۷۴	سید کمال الدین
۷۵	بزرگداشت پروین اعتصامی شاعر نامدار
۷۶	همنفس
۷۶	تاج گل
۷۷	نوبهار
۷۸	ساحل گیسوم
۷۹	اخبار زلزله
۸۰	شراب ارغوانی
۸۱	نازنین
۸۲	راز پنهان
۸۳	یوش
۸۴	بوی گندم - عطر شالی
۸۶	درس عشق
۸۷	طنز
۸۸	طنز ۲
۹۰	طنز قصران
۹۱	موج موسیقی
۹۱	مزار گل
۹۲	خاطره
۹۳	تندیس
۹۳	عاشقی شوریده
۹۴	ماه گل
۹۴	دل نوشنه عطر لبخند
۹۵	آوای دل
۹۶	آوای عشق
۹۷	آمد خبر
۹۸	ریواس

۹۹	گل احساس
۱۰۰	اسکی
۱۰۱	هنر
۱۰۱	در خانه بمانیم
۱۰۳	دلنوشته
۱۰۴	تک بیتی و دوبیتی ها
۱۰۵	به نام پدر
۱۰۶	تقدیم به مادر
۱۰۷	ساعت به وقت کودکی
۱۰۸	دوبیتی پیوسته
۱۰۹	جام عشق
۱۱۰	حال دل
۱۱۱	دماوند
۱۱۲	دلنوشته ها
۱۱۳	شب چله
۱۱۴	همسفر
۱۱۵	همکلاسی
۱۱۶	یاد دوست
۱۱۶	دوبیتی
۱۱۷	مست خو
۱۱۹	لس گتار
۱۲۰	دوبیتی
۱۲۱	دوبیتی

انتظار

۱۲۴	چشم انتظار ۱
۱۲۵	میلاد حضرت زهرا (س)
۱۲۶	یک نفس مانده به صبح
۱۲۷	سوغ گل

۱۲۸.....	ای غنچه گل.....
۱۲۸.....	صبح صادق.....
۱۳۰.....	هزار مرتبه دریا.....
۱۳۱.....	رباعی ۱.....
۱۳۱.....	رباعی ۲.....
۱۳۲.....	به مناسبت روز غدیر خم.....
۱۳۳.....	نذر حضرت زینب (س).....
۱۳۴.....	میلاد حضرت زینب (س).....
۱۳۵.....	مرگ سرخ.....
۱۳۶.....	میلاد امام رضا (ع).....
۱۳۷.....	نذر امام رضا (ع).....
۱۳۸.....	مهر وطن.....
۱۳۹.....	عزای گل.....
۱۴۰.....	چشم انتظار ۲.....
۱۴۱.....	در سوگ امام علی (ع).....
۱۴۲.....	ام اییها سلام.....
۱۴۳.....	خلوت دل.....

ماماکِ خوش خور پر

۱۴۶.....	مَوارک ۱.....
۱۴۸.....	بومک.....
۱۴۹.....	کیله.....
۱۵۰.....	پاییز میگون.....
۱۵۲.....	ماماک.....
۱۵۳.....	امشو.....
۱۵۴.....	شعر و غزل.....
۱۵۵.....	بهارون.....
۱۵۶.....	قدیمی رسم.....
۱۵۷.....	سَرم ناسیر.....

۱۵۸.....	مُوارک ۲.....
۱۵۹.....	سیل میگوئی.....
۱۶۸.....	دور میگوئی بگردم.....
۱۷۰.....	دشمن.....
۱۷۱.....	قحطی.....
۱۷۲.....	اوبارہ.....
۱۷۳.....	سیاشوم.....
۱۷۴.....	حمومی کیچہ.....
۱۷۵.....	دعوا.....
۱۷۶.....	گل صفا.....
۱۷۷.....	دوبیتی بہ گویش میگوئی ۱.....
۱۷۸.....	دوبیتی بہ گویش میگوئی ۲.....
۱۷۹.....	دوبیتی بہ گویش میگوئی ۳.....
۱۸۰.....	دوبیتی از زبان دوست سوگوار.....
۱۸۱.....	سوگ دِتر.....
۱۸۲.....	سوگ ہمسر.....
۱۸۳.....	پرِسا.....
۱۸۴.....	اوٹک.....
۱۸۸.....	اشون تا سا.....
۱۸۹.....	کیلکی سر.....
۱۹۰.....	مثنوی ستارہ چین.....
۱۹۱.....	نو سال ماہ.....
۱۹۲.....	طنز بہ گویش میگوئی.....
۱۹۳.....	دل ناگرون ۱.....
۱۹۴.....	فصل گل «یا علی».....
۲۰۱.....	دوبیتی.....
۲۰۲.....	چشم دل.....
۲۰۵.....	اویاری.....

مقدمه و تقریظ

به قلم: پروفسور سید حسن امین

کتابی که سراینده فرزانه و فرهمند و گوینده فرهیخته و ارجمندش، آن را «گلگشت خیال» نام نهاده است، مجموعه‌ای است دلپذیر و دلنشین از اشعار استاد سید ابوالقاسم میر محمد میگونی متخلص به «شهاب» که اکنون به اهتمام استاد کاظم جیروودی شاعر و نویسنده نامدار و ناشر خدمتگزار در شمار انتشارات فرادید به چاپ می‌رسد.

اگر همین نام و عنوان کتاب و اسم و رسم سراینده عالیجناب آن، مورد بررسی قرار گیرد، ده‌ها صفحه سپید را سیاه باید کرد. چرا که گلگشت خیال، اشاره به جوهر «شعر» دارد که از هریاز، اهالی فلسفه و منطق آن را به «کلام مخیل» تعریف کرده‌اند و بر این پایه، عنوانی مناسب برای یک مجموعه شعر است. خاصه که اندیشه و تخیل را فارغ از قیود و حدود و اشکال و قوالب معهود در نظر آوریم و تنها به مفهوم و مقصود شاعر توجه کنیم. نام نامی سراینده نیز، دو جا با عنوان‌های «سید» و «میر» به شرافت نسب و پاکی تبار این بزرگوار دلالت دارد. اولئک آبایی الخ.

بخش بندی ادب منظوم فارسی که صد البته به مراتب قوی‌تر و غنی‌تر و فراگیرتر از ادبیات منثور این زبان مهم کلاسیک جهانی است، گاهی براساس محتوا و معنی و منظور و مفهوم و گاهی براساس شکل و ساختار صورت گرفته است.

برای مثال «قصیده» (از ماده قصد و به معنی مقصود معین از پیش اندیشیده)، وجه تسمیه‌اش آن است که شاعر به قصد و غرض خاص، به سرایش

آن دست می‌زند؛ همانند آن همه قصاید مدحیه که از دیرباز به قصد مداحی و ستایشگری حاکم و امیر و وزیر و به امید اخذ صله و جایزه ساخته شده است و شاعر مداح از عطایا، صله‌ها و جوایز ممدوح برخوردار می‌شده و حاکم ممدوح، از آن مدایح مشروعیت یافته است. کما اینکه عنوان غزل، به مفهوم مغالطه و اظهار عشق و محبت است. به عکس، تعدادی از انواع و اشکال و قوالب شعری بر پایه ساختار، وزن و قافیه نام گذاری شده‌اند مانند: رباعی، دوبیتی، مثنوی، ترکیب بند، ترجیع بند، مستزاد، چهارپاره و...

آثار استاد سید ابوالقاسم میر محمد میگونی هم از جهت مفهوم و هم از منظر شکل، دارای تنوعی به کمال است. او غزل، رباعی، چهارپاره، قصیده و تک بیت دارد و از جهت ژانر هم انواع گونه‌های ادبی را از آثار پربار او توان یافت. او هم شعر دینی و آیینی و هم شعر عارفانه و عاشقانه، هم شعر غنایی و هم شعر حماسی، وطنی، میهنی و فخریه دارد.

عشق او به ایران نه تنها در غزل «مهر وطن» بلکه در توجه ویژه‌اش به خاستگاه و زادگاهش میگون تبلوری پر رنگ دارد. او نه تنها انتسابش به میگون را با افتخار به عنوان پسوند نام خانوادگی دارد بلکه ده‌ها شعر ناب در ستایش میگون سروده است. و مهم‌تر از آن، وی سروده‌های فراوانی به گویش زیبای میگونی دارد که زحمت برگردان آنها را نیز به منظور استفاده خوانندگانی که لهجه میگونی را ندانند، متقبل شده است.

باز به سائقه همین عشق به وطن و علاقه به زادگاه، بسیاری از واژگان میگونی را تعریف کرده و توضیح داده است که این خدمت به جای خود ارزشی بالا و والا دارد، مستقل و افزون بر نفس اشعار.

قصیده مفصل و مطول این استاد با عنوان «دلنوشته میگون گردی: در واقعیت و

خیال» جامع تمام این احساسات میهنی، حب الوطن و عشق به حفظ و حراست گویش محلی منطقه میگون و شهر و روستاهای مجاور آن است. این چکامه چهل و دوبیتی شاید طولانی‌ترین اثر منظوم این شاعر در این مجموعه است.

آری، وطن جایی است که خاستگاه نیاکان و زیستگاه پدران و مادران ماست. هر انسان آگاه و با معرفتی نسبت به زادگاه و زیستگاه خود دلبستگی دارد و خود را وامدار آب و خاکی می‌داند که در آن بالیده است. حدیث «حب الوطن» یک پارادایم جهان شمول است. قصیده دیگری به گویش میگونی با عنوان «گلگشت خیال» که بعد همین عنوان برای نامگذاری کل کتاب حاضر انتخاب شده است، شامل ۳۰ بیت است و چنین آغاز می‌شود:

دلم می‌خواهد فدای تو بشوم پنهان از دیگران، در کوچه‌های میگون گردش کنم!
باز، قصیده ۲۹ بیتی دیگر به لهجه میگونی با عنوان «آشون» نیز گویای همین عشق به وطن و زادگاه است. شاید نزدیک یک سوم از سروده‌های او در این کتاب به گویش میگونی است.

ژانر دیگر اشعار استاد میرمحمد میگونی، شعر دینی، تحمیدیه، مناجات، مدایح پیشوایان مذهب تشیع است. نمونه آن شعر «ام ابیها» در وصف حضرت فاطمه زهرا (س) و قصیده کوتاه ۱۶ بیتی «خلوت دل» در مدح امام علی (ع) است. وی همچنین در نعت پیامبر اسلام (ص) به مناسبت عید غدیر خم، میلاد امام رضا (ع) و سوگ حضرت زینب (س) هم اشعاری دارد.

آری سخنسرای فاضل و با فضیلت این اشعار، دو مؤلفه مهم هویت ملی ایرانیان یعنی ایران دوستی و ملی‌گرایی را با اعتقادات مذهبی و باورمندی به حقانیت مذهب تشیع را هر یک به جای خود ستوده است و میان این دو عنصر که به قول شهید مرتضی مطهری «خدمات متقابل»ی به یکدیگر داشته‌اند، به

نیکی جمع کرده است و البته از این سید نژاده آزاده و نجیب زاده حسیب نسیب که نسبت به علویان ری شمیرانات و شمال ایران می‌رساند، چنین سزد و شاید و آید و باید.

این بنده به نوبت ناقابل خویش، در مقام یکی از خدمتگزاران به علم و ادب و فرهنگ و هنر، ضمن تجلیل و تبخیل و تکریم و تعظیم این شاعر قادر و پژوهشگر ماهر که در علم تاریخ نیز یدی طولی دارد، سعادت و سلامت و طول عمر توأم با عزت و کامیابی و موفقیت روزافزون ایشان را از درگاه خداوند بزرگ آرزومندم. همچنین امیدوارم که فرزندان ارجمند این شاعر توانا و پژوهنده دانا نیز راه پدر خود را ادامه دهند و در خدمت به فرهنگ و معارف و شعر و ادب و احیای آثار نیاکانی و مفاخر باستانی بکوشند. یارب! این آرزو، مرا چه خوش است.

در خاتمه لازم می‌دانم از باب حسن ختام، به تعهد اجتماعی و مسئولیت پذیری اخلاقی این شاعر در دفاع از حقوق زنان و دختران - مخصوصاً در شرایطی که یکی از هموطنان نادان ما به بهانه تمصبات نادرست و در مقام ابراز غیرت ناموسی در ماه گذشت سر همسر فراری خود را آلودن جدا کرده و آن را در معابر عمومی سرفرازانه به نمایش گذاشته است - اشاره کنم و بیٹی دو از شعر زیبا و پرمحتوای ایشان در دفاع از حقوق زنان را در پایان سخن خود نقل کنم:

در این ویرانه، دختر می‌فروشند؟

به نائی، ماه و اختر می‌فروشند

کبوتر بچه‌ها در دام دیدم

پیشان زلف پر پر می‌فروشند

با آرزوی روزهای بهتر برای همه ایرانیان از زن و مرد و دختر و پسر و پیر و

سید حسن امین

جوان و شهری و روستایی، والسلام.

تهران - یکم اسفند ماه ۱۴۰۰ خورشیدی